

Kiadóhivatal:
Kaposvár, Irány D.-u. 14.
Ide csatolandó
az előfizetést pénzben.
Hirdetések és nyitási
közlemények:

ELŐFIZETÉSI DÍJ:
Egész évre . 8 kor.
Félévre . . 4
Negyedévre . 2
Egy szám ára: 20 fill.

SOMOGYI ÚJSÁG

Szerkesztőség:
Kaposvár, Irány D.-u. 14.
Ide küldendő a lap
szellemi részét illető minden
közlemény.

Bérmentesen küldé-
ményt nem fogadunk el.

Kéziratokat vissza
nem adunk.

MEGYEI és HELYI-ÉRDEKŰ VEGETÁRIUM HETILAP

A »Kaposvári Iparoskör« hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint egyszer: KEDDEN.

Felölös szerkesztő és kiadó: Poór Sándor. Főmunkatárs: Dr. Obetkó Károly.

Tisztességtelen verseny.

A legszebb elv sajnos az életben gyakran hasznavehetetlennek bizonyul. Teóriában, elméletben egy-egy elv, egy-egy tétel oly egyszerűnek, világosnak és természetesen látszik, hogy azt hisszük, a gyakorlat csak megerősítheti ezt a véleményt. A mikor azonban arra kerül a dolog, hogy testet öltjön az ige, akkor jönnek a zavarok. Emberi gonoszság, természeti erők mind közre játszanak ebben is, ilyenkor szomorúan konstataljuk, hogy az elméletek — akármilyen szépek is — nagyon keveset érnek. És ilyenkor azután kellekkelül bár, de megalkuszunk a körülményekkel, ilyenkor jó az opportunizmus szerepel és engedve az elvekből annyit, a mennyit kénytelenek vagyunk, igyekezünk belőlük fentartani annyit, a mennyit lehet.

Minden nemzet-gazdának ideálja a szabad kereskedelem rendszerre. És

íme mégis azt látjuk, hogy minden állam vámvonallakkal korlátozza ezt, minden ország valóságos kínai fallal veszi körül magát és féltékenyen óvja iparának, mezőgazdaságának gyenge fáját a szabad kereskedelem hatalmas, viharos szelétől. És jól van ez így. Valamint jól van az is, hogy ujabban a szabad versenyt igyekeznek némileg korlátozni. Tulajdonképpen nem is a szabad versenynek a korlátozása az, csak elpusztítása a szabad verseny kinövésének.

Kétségtelen dolog, hogy egyedül a szabad verseny biztosítja a kereskedelem és az ipar virágzását. A cseheknek, a középkori előjogoknak a megszüntetése lendítette fel a gazdasági életet és a fejlődés csakis ezen az alapon maradhat állandó. Mindenkinél jogában van iparának vagy kereskedésének fellendítésére olyan eszközöket használni, a milyen neki tetszik, a milyent ő jónak lát: ezt megköve-

teli a szabad verseny elve. És jogában van bárkinek felhasználni a modern kereskedés leghatalmasabb fegyverének: a reklámnak bármilyen formáját. Ha valaki az egész gyalogjárót beragasztja vörös hirdetésekkel: jól van. Ez ellen senkinek sem lehet kifogása. De ha valaki valótlán dolgokat mond hirdetésében, ha — magyarul megmondva — hazudik a reklámjában — az már nem jól van. Itt igenis jogában van az államnak, a társadalomnak közbelépnie.

Jól tette tehát a kereskedelemügyi miniszter, a mikor rövid idővel ezelőtt elrendelte, hogy a valótlanságot tartalmazó hirdetéseket az ipartörvény értelmében a tisztességtelen verseny körébe tartozónak kell tekinteni, és büntetéssel kell sújtani. Helyes ez az intézkedés és pedig mind a kereskedők, a tisztességes kereskedők, mind a közönség szempontjából.

Mert igenis a közönségnek szük-

T Á R G Z A.

A lavina.

A hegyről indul észrevétlen
Egy hópely magányosan;
Csend mindenütt a messzeségben,
De a pelyeg tovább suhan.

És a lavina nő haladva,
Mint óriás a völgybe ér;
Temetve csakhamar alatta
Falu, mező, a messze tér:

Szerelmem is ilyen pelyeg volt,
Indulni hagytam gondtalan;
De hirtelen megnöve tombolt
S mint a lavina úgy rohan.

Szárguld a hóvihár a völgybe
És mindent, mindent eltemet...
Szerelmem, kedves hölgy, örökre
Temeti már el léteimet.

Varsányi Gyula.

A két fiú.

Amikor Futó Mihály uram meghalt, két gyermeke Béla és Jancsi még nagyon kicsikéek voltak. Az özvegy, kire az ősi jussból jócskán maradt, sokat gondolkodott a fiai jövőjén. De hiába, anyai szívet nem lehet okolni, hogy első szülöttét Bélát jobban szerette — csivakodó, haragos természetű ellenére is — mint a szelíd lelkű Jancsit. Sok tépelődés után bizony arra határozta magát az özvegy, hogy az urias Bélát ügyvédnek nevelti, Jancsit pedig asztalosnak adta. Pedig ha tudja, hogy mi fog történni idővel, bizonyára megfordítva cselekszik.

Béla a városban tanult; szerető anyja mindennel ellátta büszkeségét. Büszke is volt a fiúra: jól tanult és tanárai szép jövőt jósoltak neki. Jancsi meg anyja közelében nőtt fel, derék, szorgalmas, munkás fiú volt, hanem szegény, műveltség tekintetében nagyon elmaradt Béla mellől, — az ő nevét nem fogják kürtölni az újságok, mint híres emberét, nem lesz szalonja, abban nem sűrűnke forognak majd a közélet annyi kitűnőségei, mint Béla házában, mely valószínű, hogy palotának is be fog vlni! — így ábrándozott az özvegy.

Drágán megfizette ezeket az álmokat. Béla a városban valósággal ette a pénzt. Mit csinált, mit nem? hogyan élt, mennyit

engedett meg magának? mind erről nem volt fogalma a szegény özvegy asszonynak, ő csak fizette a kontókat, ahogy befutottak. Mert tetszik tudni, a tudomány drága könyvekbe van lerakva, s azokat nem vesztegetik ingyen az utcán, Bizony drága pénzen kellett azokat megvásárolni.

Jóformán el is ment Bélának egész apai jussa, mire a diploma megkerült. Nagyon jó volt a diploma; az anya sirt örömeiben, mikor a már 25 éves fiú megmutatta neki s ölelgette kedvencz fiát, azíve büszkeségét.

Jancsi is megnőtt már, a régi csendes fiúból komoly férfi lett. Mestere alig győzte dicsérni, de mind az a jó, amit kisebbik fiáról hallott, valami nagyobb örömet nem keltett az özvegy szívében. Csak akkor volt igazán boldog, ha nagyobbik fiát maga mellett láthatta, csókolgathatta. A diploma feletti öröme még le sem csillapodott, mikor Béla megszólalt:

— Most azonban mindennek előtt kérem a jussomat:

— A jussodat? — kérde Futóné nagy szemeket meresztve.

— Természetesen, anyám! — magyarázta ki magát Béla — kezdő ember vagyok s levegőből csak nem élhetek.

— De hiszen te már kikaptad a téged illető részt az utolsó garasig, fiam, — világosítá fel fiát az özvegy — sok kellett

sége van arra, hogy megvédjék a becsapások ellen. A közönség hiszékeny, nem jár utána annak, hogy igaz-e az a mit olvas, nem tudakozódik, olyan e tényleg az amit vesz, mind a milyennek hirdették, hanem vásárol jámbor hívással és csak mikor már elköltötte a pénzt, akkor látja, hogy becsapták.

De még a közegészség szempontjából is szükséges ez a megszorítás. Az ételmi szerek, ruházati cikkek esetleg rosszak, hamisítottak és a közönség megveszi őket drága pénzen, mert jóknak, hasznosoknak olvasta. Már pedig ez nem maradhat így. Jogos és helyes dolog, hogy az a ki be akarja csapni a közönséget, az bűnhődjék. És viszont boldoguljanak a tisztességes kereskedők.

Mert ezt a rendeletet bizonyára senki sem fogja a kereskedők ellen irányulónak tekinteni. Hiszen a kereskedelmi kamara üdvösnek és kíváncsúnak mondotta és valóban a tisztességes kereskedők érdeke kívánja meg első sorban ezt az intézkedést.

Mert a szemérmetlen, hazug reklám leginkább a tisztességes kereskedőknek árt, a kiknek az üzlete esetleg pang, mert néhány konkurrens hazug hirdetésével elvonja a vásárló közönséget. És míg ők jó áruikon nem tudnak tudni, addig amazok vigan sózzák a közönség nyakába silány portékájukat. A tisztességes kereskedők érdeke tehát, hogy az ilyen tisztességtelen verseny megakadályoztassék. Éppen így büntetni kellene azokat a hirdetéseket, amelyek a konkurrens áruit becsmérlik, rossznak mondják. Ez azonban kényes kérdés, mert itt a perfidia néha burkolt, nem világos, és lelkiismeretes vizsgálat után szabad csak a vétkességet kimondani.

Annyi bizonyos, hogy a tisztességtelen verseny büntetéséről szóló

rendeletet éppen a kereskedők érdekében adta ki a miniszter és hogy tisztességes kereskedőiknek hasznára váljék ez az intézkedés.

A szabad versenyt sem korlátozza lényegében, legfeljebb egy kinővését metszi le. A szabad verseny ezután éppen úgy pezseget, mind eddig és a hatóságok oktanul, bizonyára senkit sem fognak zaklatni.

Hogy azonban a tisztességtelen versenyt ekként büntetik, annál inkább kíváncsún, hogy a tisztességes verseny meginduljon. A mi kereskedőink nem elég élelmesek, nem elég mozgékonyak. Az egész Balkán nyitva áll előttünk és ime magyar kereskedő alig teszi be a lábát oda. Pedig óriási nyereséggel járna, ha ott sikerülne magyar termékeknek piacot szerezni.

És itthon is, Magyarországon van a kereskedésnek néhány ága, a melyben csupa külföldi ér el sikert és szerez pénzt és magyar kereskedőink szorúlnak.

Magyarország most földművelő állam, rövid idő múlva talán iparállam lesz, de csak úgy lehet, ha kereskedőink ügyesek, vállalkozó szelleműek és megküzdnek az akadályokkal. Mert akadály sok van, az igaz, de ha az angol kereskedők meg tudták hódítani Indiát hazájuknak, akkor a magyar kereskedők legalább elősegíthetik Magyarország fejlődését. Hiszen a körülmények, a viszonyok sok tekintetben segítségükre vannak és hazánk gazdasági jövője biztató.

Csak élelmesek legyenek a kereskedőink. Fel lehet használni minden eszközt — a mely tisztességes. A tisztességtelen versenyt megvetjük és bünteti a törvény, a tisztességes versenynek, akármilyen pezsgő, akármilyen nagyszabású is, örülünk is benne látjuk azt az eszközt, a mely Magyaror-

szág gazdasági függetlenségét meg fogja szerezni.

Magyar kereskedők, fel tehát a tisztességes versenyre.!

— Kaposvár város tisztii főorvosa, dr. Polányi Lajos ur most terjesztette a képviselőtestület elé az 1900 évről szóló orvosi jelentését. A nagy gonddal összeállított jelentésből kiemeljük a következőket:

Az 1899. év egészségügyi eredményei hasonlíthatatlanul kedvezőtelenebbek az előző évek eredményeinél. Ennek okát keresve a főorvos arra a conclusióra jut, hogy annak fő oka az utóbbi időben városunkba özönlő munkás elem, mely a külvárosokban lakva, tartózkodási helyük valóságos fészke a ragályos betegségeknek. A szegényebb néposztály tömegesen tódul a vidékről városunkba, ha közülük egyik-másik megbetegszik, nem mennek orvoshoz, mert félnek, hogy kórházba kerülnek és ezért titokban tartják a betegség felléptét, orvoshoz nem mennek, miért is az orvosok a legszorosabb felülvizsgálat daczára sem képesek a betegség felléptét meggátolni. Hogy ez így van, abban senki sem kételkedhetik. Tegyük csak pár lépést Kaposvár külső részein és be fogjuk látni, hogy a főorvosi jelentés korántsem túlozott, midőn oly sötét színekkel festette a külváros egészségügyi viszonyait.

Ezen bajok orvosolhatása céljából a főorvos azt ajánlja, hogy állíttassék fel a rendőrségnél bejelentő hivatal, a mely intézmény a fővárosban oly áldásosnak bizonyult. Így minden városunkba kerülő egyént pontosan lehetne ellenőrizni, a minek az egészségügyi eredményeken kívül még egyéb tekintetben is nagy előnye volna. — Nagy gondot okozott a közegészségi hatóságnak az augusztus havában tömegesebben fellépő typhus. A Berzsényi utcában lépett fel s óriási erőmegfeszítésbe került, míg annak továbbterjedését meg lehetett gátolni. A szigorú vizsgálat megállapította, hogy a bajt az egyik hentesnek inficiált kutyáza terjesztette, a minek folytán a főorvos a kutyát betemettette és az utcában lévő összes kutyákat kitisztíttatta. Ezzel azonban véglegesen nincs elnyomva a betegség, mert az a mai viszonyok közt bármikor felléphet. A főorvosi jelentés szerint addig, míg a túlszűrt lakások tekintetében a viszonyok

neked, ami megmaradt, az már a Jancsié. Így kívánja ezt az igazság.

— Ne magyarázza nekem mama az igazságot. Én jobban tudom, mi az igazság.

— No persze! Hiszen azért taníttattalak, hogy ne keressem semmit szegény öcsédnek, meg rajtam. Lásd, elég lesz a gyerekeknek azt az adósságot kitisztítani a házról, amit miattad kellett csinálnom.

— Adjuk el, s ami megmarad: elosztjuk — mondá Béla hidegen — így lehet legkönnyebben tisztázni mindent.

— Mit? — pattant fel az özvegy, mintha kigyó csípte volna meg — micsoda? Eladni a házat, apátok házat? Komolyan beszélés fiam?

— Nagyon komolyan?

— Soha! érted fiam? soha! Én állok őrt a kapuban, hogy idegen ember abba lábát be ne tegye. És voina szived, elkotyavetyélni az ősi házat?!

— Mindennapi dolog az, anyám, osztokdó atyafiak között.

— Fiam, megörlöttél! Mondtam, neked már semmi jussod

— Ád a törvény.

Az özvegy elvesztette már minden türelmét, elfordult szíve büszkeségétől, s azt mondta:

— Eredj el szemem elől. Megtagadlak, hogy fiam vagy.

És az ügyvéd elment. Másodszor ke-reste jussát s a törvény megítélte neki. Az ősi házat nemsokára licitálták is. Három hajdu állott őrt a kapuban, hogy a licitáló publikumnak bántódása ne essék. Féltek az özvegytől, uővégre még galibát talált csinálni. Hanem dehogy csinált. Szegény öreg behúzta magát az utolsó szobába, hova nem hallatszott be az árverezők bántó zajongása; ott sirt csöndesen. Könnyei patakként per-regtek le arcáról.

Egyszer csak vállára teszi valaki a kezét.

— Kedves mama! ne sirj, nem turnak ki az idegenek családí örökünkéből: én vettem meg a házat.

— Te? — pattant fel az özvegy — te vetted meg, és mivel?

— Jó emberek ajánlották fel hozzá a pénzt, két kezem munkája fogja törleszteni az adósságot.

— Fiam — tört ki végtelen meghatottsággal gyermeke nyakába borulva az özvegy — Édes fiam, te különb, te százszorta nemesebb vagy a másikinál.

Ki sem akarta ejteni annak a másikinak a nevét.

... Béla utóbb sokkal különbbe, nagyobb ember lett Jancsinál. Mint ügyvéd rövid idő alatt országos hírre tett szert.

Nagyságának híre eljutott anyjához is. Valami fővárosi ember lakást akart bérelni nála s a bemutatkozás után megkérdezé, hogy talán Futó Béla elsőrendű krimin. lista rokonához van szerencséje, ki ebből a városból való.

— Az ügyvéd ur fiam.

— Csakugyan? Gratulálok! Ön nagyon büszke lehet a fiára.

— Van nekem egy másik fiam is, akire százszorta büszkébb vagyok — volt a válasz.

— Igazán? És az?

— Éppen itt jön — kiáltott fel örömmel az özvegy az ajtó felé mutatva, melyen éppen Jancsi lépett be. A műhelyből jött s az özvegy oda lépett hozzá, megölelte, s végtelen gyöngédséggel mondá:

— Te vagy, fiam! a világon egyedül te az én büszkeségem!

A fővárosi ember pedig elbámult. Nem tudta felfogni, hogy lehet valakinek az ilyen bőrkötényes kézműves a büszkesége, mikor országos hírű ember, egy asenialis ügyvéd a másik fia. Igazán különös.

Lévay Béla.

nem javulnak, míg szűk udvarokon a kertésztartás elti tva nincs és míg nem gondoskodunk arról, hogy az udvarokon összegyűlő tisztátalan víz közvetlenül a Kaposcsatornába kerülhessen, addig mindig készen kell lennünk a baj feltámadására. A fertőző betegségeknek 1899 évi statisztikája a következő: Megbetegedett 209, meggyógyult 135, meghalt 24, maradt 30. A betegségek és halálozások számát legnagyobb részben a difteria, kanyaró, hagymáz és vörheny szolgáltatta. — Szomorú képet nyújt a jelenítés a törvénytelen gyermekekről. 56 dajkaságba adott gyermek közül meghalt 12 tehát százból 21, Mi ezen rettenetes halálozási aránynak az oka? Nem más, mint hogy az eltévedt nők újszülött gyermekeiket kénytelenek dajkaságba adni, a csecsemőt idegen tej táplálja, a mi mód felett káros a gyermek szervezetére, miért is idő előtt elpusztul. Nagyon igaz van a főorvosi jelentésnek. A megejtett leány manapság nem ritka jelenség, de a falusi nép szigorú erkölcsi érzéke nem fogadja vissza kebelébe az egyszer eltévedt teremtest, ki ezért örökös dajkaságra van kárhoztatva s minthogy saját gyermekét nem képes táplálni, táplálja az idegen gyermeket de hogyan? Lelenczházat kell felállítani, hogy az anya ne legyen kénytelen két heles gyermekét idegen helyre adni, hanem ott maradhasson gyermekével mindaddig, míg az az anyai tejet nélkülözheti. A lelenczházat állami erővel kell felépíteni, mert azok létezését nem lehet az emberek könnyorvulatlanságára bízni.

A mi a város régen huzódó vízkérdését illeti, a főorvos azt mondja, hogy a topográfiai völgyben elegendő egészséges víz van, mely elláthatná az egész várost és így nélkülözni lehetne a mostani kutakat, melyek majdnem kivétel nélkül talajvizet szolgáltatnak. De hol állunk még ezen eszme megvalósulásától! Végül a népesedési mozgalmról szól a jelentés. Kaposvárott 1899. évben a közkeletből kivéve 488 egyén született, meghalt 299, a születések tehát 189-el mulják felül a halálozásokat. A lakosság számát 15000-nak véve, a halálozási százalék nem egészen 2. Az 1898. évben ugyan ezen arány 2 1/2% volt, tehát 1899. évben e tekintetben kedvezőbb volt.

Dicséretes munkát végzett a főorvos ur, midőn a város egészségügyi viszonyait a maga valóságában feltárta, és kimélet nélkül rámutatott azokra a bajokra, melyeknek minél előbbi orvoslása elődázhatatlanul szükséges. Ezekben tanácskozzák a város képviselőtestülete és ha sikerült enyhítenie az egészségügyi bajokon, akkor olyan munkát végzett, melyért városunk minden egyes lakosának halálját kiérdemelte.

H I R E K.

— **Előfizetési felhívás.** Tisztelettel felkérjük lapunk t. olvasó közönségét, hogy a kiknek előfizetésük e hó végével lejárt, azt megújítani szívesek legyenek ne hogy a lap küldésében akadályok merüljenek fel. Az előfizetési feltételek lapunk homlokán olvashatók.

Kitűnő tisztelettel:

a „SOMOGYI UJSÁG”
kiadó hivatala.

— **Meghívó.** A nagy-átádi izr. hitközség a templomban felállítandó orgona javára f. évi február hó 3-án (szombaton) a „Korona” szálló nagyertermében működő előadással egybekötött zártkörű táncestélyt rendez. Belépőjegy: Oldalülés és a két első sor 3 korona, a többi sor 2 korona.

Jegyek előre válthatók Boda József ur gyógyszeráránban és Berger és társa czég üzletében. Kezdeté este pontban 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. Műsor. 1. Honvéd induló és egyéb karénekek. Spitzer ur vezetése alatt előadják: Fleischer Teréz, Bleier Regina, Günsberger Sári és Rechnitzer Szerén kisasszonyok, és Fekete Lajos, Grünbaum Jakab és Burits Sándor urak. 2. Egy boldogtalan asszony. Monolog. Előadja: Günsberger Sári k. a. 3. Valami hibája van. Vigjáték 1 felvonásban. Irta: Gondinet, Fordította: Gabányi. Rendező: Szalay József, Személyek: Dr. Virág Andor orvos, Stájevits Dániel ur. Anna, neje Plásek Emma k. a. Privát Manó, magánzó nyug. filoxera biztos Szalay József ur. Zsuzsi, szobaleány Berger Fanny k. a. 4. Parasztlakodalom. Éldőkép. Bemutatják az összes szereplők.

— **A kaposvári izr. nőegyletnek az 1900. évi január 20-án rendezett táncvigalmán jelen voltak:** Asszonyok: Bakonyi Ferenozné, Benedek Sándorné, Berger Ignáczné, dr. Berger Samuné, Blum Izidorné, Borovitz Adolfné, Deutch Adolfné, (Adorján p.) Grünwald Lipótné, Hauer Izidorné (Bécs) dr. Herzog Manóné, Kohn Gusztávné (Nagy-Bajom), Krausz Jakabné (Szt.-Gálos-Kér), Kunfy Adolfné, Lévénsohn Gyuláné (Somodor), dr. Löventritt Ödönné, Löwy Izidorné (Simontornya), Lukács Árminné, Radó Pálné, dr. Ráthi Ignáczné, Schaffner Jakabné, Schlesinger Albertné, Schlesinger Józsefné, Schlesinger Károlyné, özv. Schön Márkuszné, Simon Károlyné, piegl Árminné, Vészi Sándorné. Leányok: Deutsch Rózsa (Adorján), Kohn Ella (Budepest), Krausz Berta (Szt.-Gáloskér), Löwy Berta (Simontornya), Ney Ilona (Siófok), Schaffner Jolán, Schön Olga, Sohr Mari (S.-Szill) Vészi Ernestina. A jótékony célra felülfizettek: 20 koronát: Tiller Samu (Budapest), 12 kor. Kunffy Adolf, 10 kor. Bringer Sománé (Tarany), Hirschler Ödön (A.-Dombor), Kohn Gusztáv (N.-Bajom), dr. Kramer József, Löbl Zsigmond, Löwy Izidor (Simontornya). Németh István polgármester, Schlesinger Albert és József, Szilágyi Samu, Klein Adolf, (Pest-Jenő), 8 k. Szarvas Lajos (Beleg), dr. Weisz Albert 6 k. Babochay Kalmánné, Berger Antalné, Borovitz Adolf, Feix Samu, Hersch N. Herczföld Imre, Hirsch Adolf (N.-Atád), Hirsch K. és fia, Kellauer Gabor, Kemény Albert, Kemény Samu, Kövesi Ármín, Lévénsohn Gyula (Somodor), Lévénsohn Jenő (Látrány-Lelle), Strasszer Adolf (Kenes), Szarvas Imre (Beleg), Vizeki Tallián Gyula főispán, ifj. Weisz Samu 5 k. Geisler Nep János, Grünwald Lipót, Scholz Gyula kir. főmérnök, Simon Károly 4 k. Bech Henrik, Benedek Sándor mérnök, Bereczk Sándor vár. mérnök, Klein Gyula, Kohn Miksa, Königsberg Lipót, Kopácsy Sándor, Marton Rezső (F.-Tapolca), Schön Kalmánné, özv. Sohr Morné, Vámos Ignácz kir. mérnök, Weisz Adolf, özv. Weisz Illénné, Widder N. 2 k. Babocsai Ignácz, dr. Berger Samu, Blum Izidor, dr. Fried Farkas, Hay Ede, dr. Herzog Manó, Herzog Mór (Aszaló), dr. Kovács József, dr. Löventritt Ödön, Lukács Ármín, Pauncz N. Polgár Ármín, Radó Pál, dr. Schön Manó, Simon Béla, dr. Stein Mór, Stern Lajos, (Barcs telep), Szántó Pál, Székely Miksa, dr. Ungár Géza, Vészi, Sándor, Varga Pál (Varga p.) 1 k. N. N. összesen K. 377. — Az összes bevétel volt: K. 859. Összes kiadás volt: k. 521. tiszta jövedelem: K. 338. Fogadják a nemeslelkű felülfizetők, valamint a rendező ifjúság a nőegylet elnöksége s választmánya halás köszönetét. A nőegylet vigalma, mint már az előző években is, nemcsak a nagy bál közönséget, az általános jó kedvet tekintve, jól sikerült, de anyagi tekintetben is szép eredményt hozott, a mi a fő. Elismerés a buzgó elnökség és rendezőségnek fáradozásaiért.

— **Halálozás.** Nagy csapás érte az iharos berényi báró Inkey családot. A család

lád feje, báró Inkey József főrendházi tag, Somogyvármegye törvényhatósági bizottságának tagja, 85 éves korában elhalt. A közszereletben álló család iránt megyeszerte nagy a részvét.

— **Hymen.** Véniss Károly vármegyei aljegyző eljegyezte Ihrig Olga kisasszonyt, Ihrig Rudolf és neje szül. Bergmann Luiza, leányát. Sok szerencsét és boldogságot kívánunk az új párnak.

— **A hírlapbélyeg eltörlése.** A pénzügyministeriumban már elkészült az a törvényjavaslat, mely a hírlap és naptárbélyegek eltörlését czélozza. Az országgyűlés kétségen kívül elfogadja e törvényjavaslatot, a mellyel a legigazságtalanabb adónemek egyike meg fog szűnni. Austria ebben is megelőzött bennünket, mert ott már január 1-e óta megszűnt ezen bélyeg alakjában jelentkező adónem.

— **Meghívó.** A kaposvári iparos ifjúság magán betegsegély pénztára 1900. évi február hó 18-án d. u. 2 órakor saját helyiségében (sétatér-utczá) évi rendes közgyűlést tartja, melyre a pénztár tagjai és a munkaadók meghívotnak. Tárgysorozat: 1. Az igazgatóság évi jelentése. 2. Mérleg és pénztári számadás előterjesztése. 3. Felügyelő bizottság jelentése. 4. Indítványok tárgyalása. 5. Az igazgatóság felmentése és újra megválasztása. Az igazgatóság.

— **Riadalom** Igalban. Igal lakosai pár nap óta nagy izgatottságban vannak. Nemrég ugyanis egy veszett eb a mezőn két tinót megmarta, a melyek közül az egyiknek a veszettség nem rég ki is tört. Az állat gazdája azonnal az állatorvoshoz szaladt, ki azonban szabadságon volt és helyette az előbbi állatorvos, Balázs, vizsgálta meg a tinót, azon torkbajt constatált. Erre a gazda levágatta az állatot s kidoboltatta a városban, hogy nála 1 kg. hús csak 20 kr. Az igaliak kaptak az alkalmat, hogy ily olcsó pénzen kaphatnak a fiatal tinó húsából, rövid idő alatt elkaptokták a levágott állatot és azt a legjobb étvágygyal el is fogyasztották. Nemsokára aztán a második tinó is megveszekedett, ennek aztán már felismerték a baját. lelőtték és elásták. Most azonban óriási felelem fogta el azokat, kik az első tinó húsából ettek. Az orvosok azonban megnyugtatták a kedélyeket és azt mondták, hogy veszett állat husa akár sültve, akár főzve teljesen ártalmatlan.

— **Rendszabályok** a magánzálogházak felzemei ellen. A kereskedelemügyi miniszternek tudomására jutottak azok a visszaélések, a melyeket egyes magánzálog üzlettulajdonosok követnek el úgy a zálogosító közönség, valamint a vásárlók, ékszerkereskedők és aranyművesek kárára. E pána-zók gyökeres orvoslása céljából elrendelte, hogy a zálogháztulajdonosok tartoznak a kiváltott vagy meghosszabított zálogtárgyak után fizetett díjakról nyugtatványt kiállítani, felhívta az iparhatóságok figyelmét arra, hogy csak oly egyéneknek adjanak iparendélyt, kiknek személyisége elég garautia arra, hogy a velük érintkező közönséget kizsákmányolni nem fogják. A tisztességtelen verseny megszüntetése céljából pedig elrendelte, hogy az árverésről visszamaradt tárgyak használatát tilos, mert annak alkalmazása a közönséget könnyen félrevezetheti.

— **Az egyforintosok alkonya.** A kötelező koronaszámítás életbelépésével az egyforintosoknak is bealkonyodik. Már mutatkozik e súlyos ezüstpénzek pusztulásának előjele egy pénzügyministeri rendelet formájában. Lukács László pénzügyminister ugyanis rendelet intézett az állampénztárakhoz, hogy ezentul a főlölesges, vagyis nélkülözhető ezüst egyforintosokat ne a központi állampénztárhoz küldjék be, hanem giro-számlára az osztrák-magyar bank budapesti intézetéhez küldjék.

— **Somogyvármegye** törvényhatósági bizottsága f. évi február hó 5-én tartja évi negyedes közgyűlést. A közgyűlésen nem

kevesebb, mint 126 ügy vár elintézésre és így valószínű, hogy egy nap alatt el sem végzik a rengeteg anyagot. E közgyűlésen kerül tárgyalás alá a közházi tisztviselőknek és a vármegyei utbiztosoknak a tiszt nyugdíjintézetbe való felvételéről szóló szabályrendelet tervezet, melynek meghozatala annál is inkább szükségesebb, mert a többi megyei tisztviselőkre vonatkozólag ily szabályrendelet már létezik.

— **Valóságos** kincs az emberiség részére a Zoltán-féle köszvény kenőcs, melyről számosan még a társadalom legelőkelőbb köreiből is legnagyobb elismeréssel, köszönettel és hálával nyilatkoznak. Így legutóbb: Hippoliti báró, Daun Kapv Karolina grófné, Győrffy gróf Markotsch báró Bécs, Keglevich gróf, lovag Weilenhüller József, Nyáry Kálmán gróf, Lukács Ádám, Dubraviczky honvédőrnagy, sok magasrangú katonatiszt és orvosi kitűnőség, kik mind azt írják, hogy e páratlan szer 15—20 éves köszvényes és csúszos bajukra pár napi használat után gyógyulást hozott. E csodakenőcs 2 koronáért kapható Zoltán Béla udvari szállító gyógyszerárában Budapesten.

— **Mentőszekrények.** A nagyméltóságú m. k. kereskedelemügyi miniszterium 76271/99. számú rendelete szerint minden kisebb vagy nagyobb ipartelep tartozik esetleges baleseteknél az első segélynyújtáshoz egy mentőszekrényt tartani. Ily mentőszekrények valamint betegápoláshoz szükséges összes cikkek, beszerzésére legjobban ajánljuk Keleti J. elsőrangú orvos-sebész műszer és kötőszeg gyárost, (Budapest IV. Koronaherczeg u. 17.) ki kívánatra készséggel szolgál részletes prospektussal.

— **Pártolják** a hazai ipart. A maga nemében páratlan az az eredmény, melyet a Fiumei cacao és csokoládégyár rövid idő alatt elért. Nem is csoda, hiszen az összes külföldi gyártmányoknál jobb és kellemes íze, tisztasága miatt általános kedveltségnek örvend a fiumei csokoládé és a fiumei cacao. A háziasszonyok, kik mindenfajta csokoládét és cacao-t próbáltak már, mind azt mondják: mégis csak legjobb a Fiumei csokoládé és cacao.

— **Építőiparosok.** A Magyar Építőmesterek Egyesületének kezdeményezésére, — a folyó évben az építőiparosok sérelmeit, valamint a munkások és munkaadók közötti jogviszonyt szabályozzák. Az előkészítő bizottság a kongresszusra fölhívását most becsajjtotta ki. A kongresszus tárgysorozata a következő: építőipari felvényt alkotása, országos műszaki tanács felállítása, építőipari perek gyorsabb lebonyolítását tervező intézkedés, országos építésügyi törvény életbeléptetése, adóreform, építőiparosok érdekének megvédése a középépítkezéseknél, építőipari követelések biztosítása magánfeleknél, munkaadók és munkások közötti ogviszony rendezése, betegsegélyezése és baleset elleni biztosítása, iparoktatás rendezése, tanoncoktatás, pallér- és mesterképesítés, a házadó-kedvezmény kiterjesztése új építkezéseknél, építőipari szövetségek létesítése állami támogatás mellett, építőiparosok nyugdíj-ügye, védekezés a tisztességtelen verseny ellen, építőiparosok országos szervezete. A kongresszusi előkészítő bizottság a Magyar Építőmesterek »Egyesületében (Budapest, IV., Ferenciek-tere, Ferenciek bazára, II. em.) tartja üléseit s az érdeklődőknek szívesen ad felvilágosítást.

— **A fiumei csokoládégyár** nagyban hozzájárult a hazai ipar fejlesztéséhez. E hírneves gyár által készített csokoládé és cacao napról-napra jobban terjed az egész országban és kitűnő ízénél, feltétlen tisztaságánál fogva felülmúlja az összes más gyártmányokat. Alig érthető, hogy hazánkban még annyian akadnak, kik e kiváló magyar termék helyett más, külföldi gyártmányt használnak.

842. szám.

1900.

Árlejtési hirdetmény.

Kaposvárott a Sétatér mellett a malom árkon létesítendő

hidépítése

a városi mérnök hivatalos helyiségében **1900. évi február hó 15-én d. e. 10 órakor** tartandó zárt ajánlati verseny tárgyalás útján fog biztosítani.

11.012 korona 03 fillér építési költség van előirányozva. Szabályszerűen kiállított 1 korona bélyeggel ellátott s az 1100 korona bánatpénzt tartalmazó írásbeli zárt ajánlatok a polgármesteri iktatóba **f. évi február 15-ének d. e. 9 órájáig** adandók be, később érkezettek figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatban kiteendő betűkkel és számokkal azon százalék, melynek a költségvetésben foglalt árból való leengedése mellett hajlandó az ajánlatot tevő az ajánlat tárgyát képező munkára vállalkozni.

Kiteendő az ajánlatban az is, hogy ajánlattevő az építési műveleteket és helyi viszonyokat ismeri.

Oly ajánlat, mely nem határozott árt tartalmaz, figyelembe nem vétetik.

Terv, költségvetés és építési feltételek a városi mérnök hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt betekintheők.

Kaposvár, 1900. január hó 22.

Polgármester megbízásából:

I-I

B e r e c z k,

v. mérnök.

Hirdetések jutányos áron felvételnek

e lap
kiadóhivatalában.

Hirdetés.

Neubauer Henrik karádi lakos közadós csődválasztmányának 1900. évi január hó 22-én hozott határozata értelmében közhirrre teszem, hogy a nevezett csődtömegéhez tartozó, a csődleltárban 196—1028-ig, továbbá 1056—1167 tételig felvett, 18316 korona 30 fillér beszerzési és 12673 korona 72 fillér becsértékű a karádi üzletben lévő rófs árak, vászon neműek, fűszer-üzlethez szükséges árucikkek, valamint temetkezési vállalatok által használható koporsók, sirkoszorúk, kereszttek stb. a bolti és raktári állványokkal együtt zárt ajánlati úton és egy tömegben az alábbi feltételek mellett fognak értékesíteni:

1. A zárt ajánlatok, melyekben az ajánlattevő kijelenti, hogy a jelen hirdetés feltételeit ismeri,

f. évi február hó 8-án déli 12 óráig

Dr. Berger Samu kaposvári ügyvéd, mint csődválasztmányi elnöknel nyújtandó be. Az ajánlat benyújtásával egyidejűleg készpénzben 500 korona bánatpénz fizetendő le. A bánatpénz nélkül beérkező ajánlatokat a választmány figyelmébe venni nem fogja.

2. A beérkezett ajánlatok felett a választmány az ajánlati határnap elteltétől számított 24 óra alatt határoz.

3. Kinek ajánlatát a választmány elfogadja, tartozik a vételár, melybe a letett bánatpénz beszámítatik, tömeggondnok kezére azonnal megfizetni, hacsak a vételár kifizetési módzatai tekintetében a csődválasztmánnyal más megállapodás nem létesül. Kinek ajánlata visszautasított, bánatpénzét febr. 9-én azonnal visszakapja.

4. A választmány a beérkezett ajánlatok el vagy el nem fogadása felett szabadon határoz.

5. Tömeggondnok az eladás tárgyait képező árukat és bolti felszereléseket leltár szerint febr. 10-én a helyszínen adja át vevőnek, de a leltározott tárgyak minőségéért és mennyiségéért nem szavatol; — az ajánlat elfogadása után az árukat ért bármily veszély a vevő kára.

6. A vétellel járó kincstári ill. téket vevő fél viseli.

7. Amennyiben vevő az itt meghatározott feltételeknek eleget nem tenne, bánatpénzét elveszti, ezenfelül az okozott, mindennemű kárért felelős.

Ajánlatokat tenni szándékozókát értesitem, hogy a csődleltár irodámban (Kaposvár Fő-utca 5. sz.) mindennap d. e. 9—12-ig és d. u. 4—5-ig betekinthező, míg maga az áruraktár f. évi február hó 4 és 5. napjain a helyszínen Karádon megtekinthező.

Kaposvár, 1900. évi január 23-án.

Dr. Obetkó Károly

ügyvéd,

Neubauer Henrik közadós csődtömeggondnoka.

20% engedményt kap mindenki.

GUMMI

és halhólyag, az egyedüli legbiztosabb, legmegbizhatóbb, és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható **óvszer** férfiak és nők részére. Ára tucatonként **eredeti párisi** minőségben frt 1.—, 2.—, 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 7.—, és frt 8.—. **Bouts americ.** tucatzárja frt 3.—, 4.— és frt 5.—. **Női óvszerek:** Hasse tanár-féle frt 2.—. Mensinga tanár-féle frt 2.50. dr. Earlet-féle frt 3.— darabonként. Ezen női óvszerek százszor is használhatók.

Hölgy szivacsok, valódi párisi, tucatonként frt 2.—, 3.—, 4.—, 5.— és frt 6.—.

Diana óv havi kötő nőknek, legjobb a világon, drbja frt 2.50.

Kimerítő árjegyzék zárt borítékban ingyen és bérmentve Megrendeléseket pontosan és duccraen eszközöl utánvét mellett vagy a pénz előleges beküldése után

J. REIF.

Bécs, Brandstätte 3.

1881-ben alapított hírneves higiéniai specialista cég.

ki a hirdetésre hivatkozik!

Páratlan a THYMOL fog-crème

Thymol

legkelleme-
sebb fog-
tisztítószer,
údit, frissít.

Thymol

ártalmatlan
antisepti-
kus, eltávo-
litja a fog-
fájást.

Thymol

törvénye-
sen védett
H A Z A I
gyártmány.

Thymol

fehérti szé-
piti és kon-
serválja a
fogakat.

Thymol

úton igen
célszerű
Néklöz-
hetetlen.

Thymol

főülmul
minden
más fog-
tisztító-
szerrel.

1 tubus 60 fillér — Kapható mindenütt.
6 dabus diszes dobozban 3 korona bérmentve
Egyedül készítő és főszékhelyi raktár:

SCHWARTZ illatszergyára

hygien. kosmet laboratorium.
Budapest, Damjanich utca 28. 2—7.

Üzlethelyiség változtatás.

Alólirott Morgos József

a m. kir. csendőrség szerződött szabója, Kaposvárott, már évek óta fennálló

szabó üzletemet

a vármegyeház melletti bolthelyiségbe helyeztem át.

Midőn erről tisztelt vevőimet, valamint a nagyérdemű közönséget értesiteniszerencsém van, egyszersmind tudomására hozom, hogy raktáron tartok mindennemű

katonai és egyenruházati

felszereléseket.

Egy éves önkéntesi czikkeket,

saját készítményű

utazó bundákat.

Mérték szerint készítek a raktáron levő

bel- és külföldi szövetekből polgári ruhákat

a legújabb divat szerint és a legutányosabb árak mellett, sokkal olcsóbban, mint bárki más; — mit lehetővé tesz azon körülmény, hogy új üzlethelyiségemet tetemesen olcsóbb áron bírom bérbe, mint az eddigi volt.

Számos látogatást és megrendelést kérve maradok Kaposvárott

tisztelettel

MORGOS JÓZSEF

szabó mester.